

Publicerad: 2012-04-30 09:01, senaste uppdaterad: 2012-04-30 09:04

Läs upp

Röd jätte med galaxpall. Av Jarl Ingvarsson.

Foto: Stefan Wendin

- Dölj bildtexten

I en målares universum

RECENSION: Jarl Ingvarssons mitt-i-livet-utställning på Liljevalchs får Cristina Karlstam att tänka att bilden av Ingvarsson som konstnärernas konstnär faktiskt är helt sann.

Han sitter i en gammal fåtölj i sin ateljé utanför Borås. Stolen, liksom hans själv, fullständigt täckt av färgfläckar. Blicken riktad mot ett för oss osynligt verk. Pefingret, svart av färg också det, lite eftertänksamt placerat mot mustaschen. En romantisk bild av Konstnären, Schamanen, Färgdomptören?

Mannen på bilden är Jarl Ingvarsson, konstnärernas konstnär kallad. Nu har han bjudits in till Liljevalchs konsthall i Stockholm för att visa en mitt-i-livet, mitt-i-karrären-utställning. Bilden skulle kunna kännas kitschigt romantisk, som ett uttryck för en konstnärssyn vi för länge sedan borde ha övergivit: det bisarra

Fakta

Konst

Liljevalchs konsthall,
Stockholm

Jarl Ingvarsson

Tom 13/5

geniet som glömmer omvärlden för sitt tvingande behov att måla.
Om det inte vore för att den i en mening är så sann.

När man vandrar runt i Liljevalchs alla salar inser man ganska snart att det rör sig om en fullständig fokusering på måleriet, på duken, färgen. Så kompromisslöst medvetet om vad måleri, ja till och med vad konst faktiskt till syvende och sist är: färg på duk. Tolkningar, teorier, djupsinnigheter får andra stå för. Jarl Ingvarsson målar. Punkt, slut.

För att göra hans stora utställning än mer närvarande i nuet dristade sig curatoren och konsthallschefen Mårten Castenfors att tillsända målaren 27 dukar och en låda färg med uppmaningen Tänk Strindberg! Ett vågat tilltag, onekligen, till en konstnär som allt sedan Mejantiden vant sig vid att arbeta självständigt. Men Ingvarsson uppfattade inte förslaget som en obekväm styrning utan satte i gång, och det som nu kallas hans Strindbergssvit har blivit ett centrum i utställningen. Som också bjuder bakgrund i form av verk från tidigare epoker i Ingvarssons målarliv.

Men nu är det ändå Strindbergverken som tar hem priset. Den som väntar sig snällt illustrerande bilder av diktarfursten går dock besviken från Liljevalchs. Konstnären satte i gång och läste Strindberg igen och har sedan med målarens hela rätt valt att ge sin egen tolkning av ordkonstnären med den stora elden. I en målning skymtar visserligen den berömda cylinderhatten, men i en annan har exempelvis en varmkorv (!) fått bilda ett slags mur mellan betraktaren och författaren.

Att senap och ketchup ringlar uppåt i stället för enligt tyngdlagen nedåt är bara ett av alla lustiga och rätt geniala sätt att formulera den strindbergska nyskapande förmågan. Strindberg sätter man inte på formel, inte heller Ingvarsson.

Textfragment är ett återkommande inslag i hans konst. I Strindbergsviten kan man exempelvis läsa ordet Infärno (stavat så och med helt okonventionell avstavning), fylla i fragment som ie (Julie) sam (ensam) eller as (initialerna). En vägs skylt med bilden av en bok; varning för Strindberg? Allt formulerat och gestaltat med färg.

Ingvarsson illustrerar inte, han målar, och det är där, vid färgens möte med duken, som bilderna blir till. Någon konceptuell konstnär är han inte, men verkens titlar är ändå av stor betydelse för helheten.

Med titlar som X-ets kofta (namnet på en flerskiktad landskapsmålning!) eller Vi borde kanske inte nöja oss med universum, en av hans så kallade 6-packmålningar, leder han sina betraktare vidare ut i ett konstens och färgens eget universum, styrt av ingen, utan begränsningar, lagar, hinder. Där kan konstnären skriva "brev" till kolleger på den gamla skrivmaskinen, ur vars vals

en målning (vad annat?) växer fram. Där kan han med skaparkraftens egensinne "paketera" sina målningar i 6-pack, så att oväntade samtal uppstår mellan verken. Kan man sälja öl i 6-pack kan man väl exponera målningar enligt samma princip.

Det slår mig hur mycket av Samtidskonsten som på något sätt ryms i Jarl Ingvarssons måleri. Inte så att han skulle vara eklektiker, alls inte, hans måleri är hans och ingen annans.

Men visst finns läraren från Mejantiden, Hans Viksten där, och visst ser man att "de vilda tyskarna" som Baselitz och Penck funnits i konstnärens medvetande. Kanske rent av en Basquiat, och definitivt en Erland Cullberg, ibland danske Tal R. Som vore det här måleriet nog för den som vill försjunka i en klassisk konststart, som mitt i samtidskonstens konceptuella excesser, lever och mår gott, nämligen måleriet.

Det är i dag inte helt vanligt att en målare får möjlighet att breda ut sitt målade universum som denne mycket nyktra och ytterst närvarande färgschaman nu får hos Liljevalchs. Så visst är Mathias Lindbäcks gigantiska fotografi, placerat där på konsthallens fasad, alldeles rätt.

Av: Cristina Karlstam

© Detta material är skyddat enligt lagen om upphovsrätt.
Eftertryck eller annan kopiering förbjuden.